

OBSAH

ÚVOD	11
-------------------	-----------

PODĚKOVÁNÍ	23
-------------------------	-----------

KAPITOLA 1

VALIDITA EGP A ESeC

ANEB JE SOUČASNÁ ČESKÁ SPOLEČNOST TŘÍDNÍ?	25
--	-----------

1.1. Co je EGP třídní schéma?	28
-------------------------------------	----

1.2. Co je třídní schéma ESeC?	36
--------------------------------------	----

1.3. Český trh práce optikou EGP a ESeC	44
---	----

1.4. Test validity třídních schémat EGP a ESeC v české společnosti	47
---	----

1.4.1. Test kriteriální validity EGP a ESeC	48
---	----

1.4.2. Test konstruované validity EGP a ESeC	56
--	----

1.5. Shrnutí	60
--------------------	----

KAPITOLA 2

VZOREC INTRAGENERAČNÍ MOBILITY

PO ROCE 1989 – NÁVRAT K SOCIÁLNÍMU PŮVODU	61
--	-----------

2.1. Modely zaměstnanecké struktury v socialistických zemích . . .	63
--	----

2.2. Existovala třídní struktura v české společnosti před rokem 1989?	65
--	----

2.3. Proměna zaměstnanecké struktury po roce 1989	68
---	----

2.4. Intragenerační mobilita v letech 1988 až 2009	74
--	----

2.5. Intragenerační mobilita jako návrat k sociálnímu původu . . .	78
--	----

2.6. Determinanty proměny třídního postavení po roce 1989	80
---	----

2.7. Příčiny návratu k sociálnímu původu	84
--	----

2.8. Shrnutí	85
--------------------	----

KAPITOLA 3

NÁVRAT K SOCIÁLNÍMU PŮVODU

A INTERGENERAČNÍ MOBILITA PO ROCE 1989 87

3.1. Explanace vývoje sociální fluidity v letech 1989 až 2009: dvě hypotézy	88
3.1.1. Hypotéza první: sociální fluidita v české společnosti po roce 1989 roste	90
3.1.2. Hypotéza druhá: sociální fluidita v české společnosti po roce 1989 oslabuje	92
3.2. Tři perspektivy v jedněch datech: věk, období a kohorty narozených	93
3.3. Intergenerační vzestup podle věku, období a narozených kohort	97
3.4. Analýza šancí na intergenerační sociální vzestup	103
3.5. Efekt věku, období a kohorty na šance na intergenerační sociální vzestup	107
3.6. Shrnutí	112

KAPITOLA 4

POSILOVÁNÍ KULTURNÍ REPRODUKCE

JAKO VÝRAZ NÁVRATU K SOCIÁLNÍMU PŮVODU 113

4.1. Kulturní kapitál jako prvek distinkce a prostředek třídní reprodukce	114
4.2. Tři typy kulturního kapitálu	116
4.3. Empirická indikace kulturního kapitálu	117
4.4. Kulturní kapitál a zaměstnanecké postavení v letech 1988 až 2009	120
4.5. Posilování kulturní reprodukce a návrat k sociálnímu původu	122
4.6. Shrnutí	127

KAPITOLA 5

RŮST ZAMĚSTNANECKÉ HOMOGAMIE

JAKO VÝRAZ NÁVRATU K SOCIÁLNÍMU PŮVODU 129

5.1. Sociální mobilita a zaměstnanecká homogamie	131
5.2. Zaměstnanecká homogamie a návrat k sociálnímu původu	133
5.3. Vývoj zaměstnanecké homogamie po roce 1989	136

5.4. Věk, období a narozené kohorty ve vývoji zaměstnanecké homogamie po roce 1989	141
5.5. Zaměstnanecké dotahování manželů v době návratu k sociálnímu původu	144
5.6. Shrnutí	148
6. KAPITOLA	
MEZIGENERAČNÍ VZDĚLANOSTNÍ FLUIDITA	
A NÁVRAT K SOCIÁLNÍMU PŮVODU	
(napsáno ve spolupráci s Natálií Simonovou)	
151	
6.1. Předpoklady vývoje vzdělanostní fluidity v době návratu k sociálnímu původu	153
6.2. Vzdělanostní struktura a absolutní vzdělanostní mobilita v letech 1990 až 2009	156
6.3. Vývoj vzdělanostní fluidity v letech 1990 až 2009 a jeho příčiny	163
6.3.1. Vývoj vzdělanostní fluidity – kohortní efekt nebo efekt období?	164
6.3.2. Příčiny oslabování vzdělanostní fluidity – nerovné šance a diferenační efekt	170
6.4. Oslabování vzdělanostní fluidity v době návratu k sociálnímu původu	175
6.5. Shrnutí	179
ZÁVĚR	181
APENDIX 1	183
APENDIX 2	189
APENDIX 3	199
LITERATURA	203
SUMMARY	213